

Akkerbouwstudieclub Tiel ook na 53 jaar springlevend

De cijfers op tafel

Als er een prijs zou bestaan voor de actiefste akkerbouwstudieclub van Nederland, dan ging Tiel daar vermoedelijk mee aan de haal. Maar liefst 15 keer per jaar treffen de leden elkaar, voor verschillende bijeenkomsten en excursies. Ook leggen ieder jaar drie bedrijven hun cijfers op tafel. Bij één daarvan gaan ze vanavond het veld in.

Dat er vanavond meer dan 23 mensen komen opdagen voor een bijeenkomst van een studieclub met 23 leden, vertelt twee dingen: op het land zijn geen dringende werkzaamheden en de ledenbetrokkenheid is groot. "We zijn altijd met een flinke groep", vertelt voorzitter Ferdi Dees. "In de statuten is zelfs vastgelegd dat je maar drie

bijeenkomsten per jaar mag missen. Je kunt het niet maken als je sprekers uitnodigt en er zit maar een paar man in de zaal. Gelukkig hebben we de regel niet echt nodig, want de mensen komen graag." Akkerbouwstudieclub Tiel is vandaag te gast bij lid Wim van Gendt, die zijn collega's in de machineloods ontvangt met koffie.

Van Gendt runt samen met zijn zoon in de plaats Bommel een akkerbouwbedrijf van 68 hectare, met consumptieaardappelen, granen en bieten. Een belangrijke poot onder het bedrijf is het sorteren en kleinverpakken van de eigen oogst tafelaardappelen. Ze beleveren jaarrond de groothandel maar verkopen ook rechtstreeks aan horeca en particulieren. Het

gaat hoofdzakelijk om oude, vertrouwde rassen, zoals Frieslander, Nicola, Bildstar, Agria en Bintje.

De Van Gendts wonen aan de rand van het nog jonge glastuinbouwgebied Bergerden. In de derde en laatste fase van dit ontwikkelingsproject zou hun bedrijf hebben moeten wijken voor glas, maar zover is het nooit gekomen. Door de malaise in de glastuinbouw is de laatste fase niet doorgegaan. Het resultaat is dat hun huiskavels nu grenzen aan glas en dat ze sinds enkele jaren op twee locaties boeren. De herverkaveling heeft er aan de ene kant voor gezorgd dat hun kavels groter zijn geworden en meer rechte zijden hebben. Dat ervaren ze als een groot voordeel. Een nadeel is dat meer dan de helft van hun grond nu in het 7 km verderop gelegen dorp Haalderen ligt.

Geen onkruidbestrijding

Het is tijd om naar buiten te gaan, voor een rondje langs de gewassen. De eerste stop is op nog geen 100 meter van huis. Het gaat om een perceel vroege aardappelen. Na de flinke buien van eerder op de dag, plakt de klei nog flink onder de voeten. De voorgekiemde Frieslanders zijn op 22 maart gepoot en steken vandaag – 6 mei – net hun kop boven de rug uit. “Mooier kan niet, want we hebben hier nog vorst gehad”, zegt Van Gendt tevreden. De deelnemers bladeren door de papieren die Van Gendt heeft uitgedeeld. Daarop staan uitdraaien van de teeltregistratie, zodat iedereen precies kan zien welke meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen hij tot dusver heeft gebruikt. Ook de potmaat en recente gegevens uit bodemanalyses staan erbij vermeld. “Is 1,5 liter Linuron wel genoeg?”, vraagt een collega-teler die meer wil weten over de onkruidbestrijding. “We spuiten soms helemaal niet tegen onkruid”, antwoordt van

Gendt. “Het zijn vroege aardappelen en die wil je niet op achterstand zetten. Normaal gesproken gaan we ze half juni groen rooien voor de directe verkoop. Een beetje onkruid vind ik dan niet erg.” Een andere collega wil meer weten over het gebruik van Mocap, dat vooral is bedoeld tegen ritnaalden. “Is dat echt nodig?” Van Gendt: “Een gaaf product is met tafelaardappelen belangrijk. Mensen willen geen vreterij. Daarom neem ik het zekere voor het onzekere.”

Dieper gezaaid

Langs een groot kassencomplex rijdt de groep naar twee blokken winterarwe, van de rassen Amalia en Henrik. De gewassen staan mooi groen en ogen gezond. Er ligt 180 kg stikstof op en ze zijn een week geleden voor het eerst gespoten tegen ziekten. De discussie spitst zich vooral toe op de ziektebestrijding: Welke invloed heeft het koude weer gehad op de werking van de T1-besputting? En wanneer is het nodig om een extra vroege besputting in te passen? Over het algemeen is alleen in rassen die erg gevoelig zijn voor gele roest, zoals Asano, een extra ziektebestrijding geadviseerd en uitgevoerd, laat Van Gendts vaste adviseur Dick Middag van ForFarmers weten. “Telers hebben bijvoorbeeld een beetje Daconil meegespoten met de onkruidbestrijding. Maar de ziektedruk in het oosten van het land valt tot nu toe erg mee.” Ook op de tweede locatie, in Haalderen, staat de groep even stil in de tarwe, om daarna door te lopen naar de suikerbieten. Vanaf de kopakker waar de groep blijft staan, ziet het perceel er mooi uit, maar Van Gendt had graag wat meer planten gezien. “Op deze kant staan er ongeveer 70.000 maar er zijn ook delen waar ik maar 50.000 planten tel. Gelukkig is het vooral een dunne stand en zijn er geen hele plekken weggefallen. Dit ▶

Ferdi Dees:

‘We hebben zelfs een opkomstplicht’

Wim van Gendt:

‘Bijzonderheden delen we via de groeps-app’

Kees van Hilten:

‘Mooi dat er zoveel verjonging is binnen de club’

Martin Oppelaar:

‘Bij een bedrijfsbezoek hoor je altijd nieuwe dingen’

Serie studieclubs

Samen weet je meer dan alleen. Daarom delen veel Nederlandse akkerbouwers hun kennis met collega's, om zo hun teelten en bedrijfsprestaties op een hoger plan te brengen. In studieclubverband komen de cijfers op tafel, worden elkaars bedrijven bezocht en helpen externe deskundigen bij het beantwoorden van vragen. Akker brengt in deze serie een aantal akkerbouwstudieclubs in beeld, van de traditionele akkerbouwgewassen tot grove groenten en van teeltechniek tot economie. Deze keer is dat de Akkerbouwstudieclub Tiel.

De nog jonge plantjes van quinoa doen sterk denken aan melde, dat familie is. Van Gendt heeft een contract voor 1,30 euro per kg zaad en hoopt een opbrengst te halen van minimaal 2.000 kg per ha. "Dan kan het een aantrekkelijke teelt worden."

kan het gewas nog redelijk compenseren." Om muizenschade te voorkomen, heeft de akkerbouwer zijn bieten dieper gezaaid dan normaal. Dat was achteraf gezien geen gelukkige combinatie met kou en korstvorming. Toch komt Van Gendt er niet slecht vanaf, vindt Johan Mol. Hij werkt bij de Agrarische Dienst van SuikerUnie en maakt ook deel uit van het gezelschap. "Deze bieten zijn op 17 maart gezaaid. De grootste problemen zien we op percelen die op 23 maart gezaaid zijn, net voordat er 60 mm water viel. Daarvan is veel overgezaaid."

Meer fosfaat

Een derde specialist in het gezelschap is Gert Jan Verhagen, buitendienstmedewerker bij aan- en verkoopcoöperatie Agruniek Rijnvallei. De akkerbouwers vragen hem geregeld even naar zijn mening over allerhande onderwerpen. Dat doen zij ook

als hun oog valt op de lage fosfaatgetallen van een perceel aardappelen. De pW-waarde is 24 en dat betekent dat het valt in de categorie fosfaatarme of fosfaatfixerende gronden. Op zich niet ongebruikelijk in het rivierkleigebied. De wet biedt de mogelijkheid een lage waarde te repareren met een aanvoer tot 120 kg fosfaat per hectare, mits er volgens een speciaal protocol wordt gewerkt. De precieze regels daaromtrent zijn echter niet altijd even duidelijk. Voor veel telers is het nieuw als Verhagen vertelt dat die 120 kilo volledig met dierlijke mest en andere organische meststoffen mag worden ingevuld. "Ik weet dat zelf ook nog maar net. Het is heel onduidelijk beschreven maar de verantwoordelijke instanties hebben het inmiddels bevestigd. Dat is goed nieuws, want op die manier kun je je fosfaatruimte op een aantrekkelijke manier invullen." Dit soort informatie is waardevol, vindt Martin Oppelaar, akkerbouwer in Echteld. "Tijdens

een bedrijfsbezoek hoor je altijd wel een paar dingen die je niet wist en die goed zijn om te weten. Samen weet je nou eenmaal meer."

Quinoa

De laatste stop van de avond is bij een nieuw en bijzonder gewas. Het gaat om twee hectare quinoa. De nog jonge plantjes van het eiwitrijke 'superfood' doen sterk denken aan melde, dat familie is. Lastig aan de teelt, is dat er geen herbiciden in zijn toegelaten. Van Gendt: "We hebben een vals zaaibed gemaakt en het perceel enkele dagen voor de zaai afgebrand met Roundup. Daarmee hebben we heel wat onkruid kunnen opruimen. We hebben tot 14 april gewacht met zaaien, in de hoop dat het gewas daarna vlot zou weggroeien. Maar door de aanhoudende kou staat het eigenlijk te lang stil."

Van Gendt heeft een contract voor 1,30 euro per kg zaad en hoopt een opbrengst te halen van minimaal 2.000 kg per ha. "Dan kan het een aantrekkelijke teelt worden." Zijn collega's zijn nieuwsgierig geworden naar verdere ontwikkeling van het gewas. Hij belooft ze om via de groeps-WhatsApp regelmatig een foto toe te sturen. Thuis, in de garage van de familie van Gendt, neemt de groep onder het genot van een pilsje de avond nog even stap voor stap door. Ook komt de mogelijke toetreding van een nieuw lid aan de orde. Kees van Hilten, al sinds de oprichting lid van de club, is blij met de nieuwe aanwas: "Mooi dat er verjonging is. Ik tel vanavond dertien mannen die er als tweede generatie bij zitten. Bij veel verenigingen is dat niet meer zo vanzelfsprekend. ■

Akkerbouwstudieclub Tiel

De Akkerbouwstudieclub Tiel bestaat uit 23 telers uit het gebied tussen Tiel en Elst, waar de bodem hoofdzakelijk bestaat uit zware rivierklei. De club heeft 15 contactmomenten per jaar. In september wordt de jaarlijkse gala-avond gehouden en bepalen de leden het programma voor het komende jaar. Het winterseizoen telt 10 bijeenkomsten; vanaf begin november komen de leden elke veertien dagen bij elkaar, waarbij er vaak een spreker wordt uitgenodigd. Ook bespreken ze in de winter de teelttechnische en financiële resultaten van de drie bedrijven die ze gedurende het groeiseizoen bezocht hebben. Naast deze drie bedrijfsbezoeken, is er een zomer- en een winterexcursie.